

Carles Santos, el compositor de la portentosa imaginació - Levante de Castelló - 06/12/2017

EN RECORD

Carles Santos, el compositor de la portentosa imaginació

Antoni Valesa

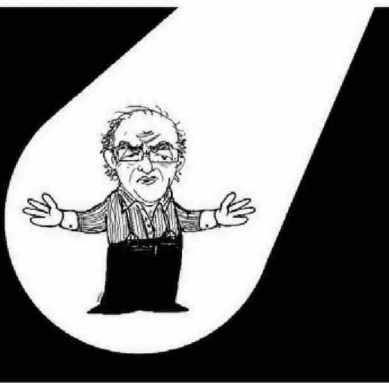
DIRECTOR ARTÍSTIC DEL PARANIMF DE LA UJI

■ Bach ha perdut Carles Santos i la seua portentosa imaginació motor de les seues genials creacions. La màquina s'aturava aquest di-lluns, passades les quatre de la vesprada, entre notes de Bach. Tinc la certesa que ningú mai ha llegit Bach com ho ha fet Santos. Ahir, el seu cos estava escortat pel seu imponent Bosendorfer a la Fundació Caixa Vinaròs mentre de fons s'escoltava ininterrompudament la peça Autoretrat del disc Voice tracks (1981).

El mestre, l'amic, l'artista se n'ha anat amb la darrera lluna plena de l'any; feia temps que la salut no li anava massa bé però ell li posava ànim i deia, a veure si la propera setmana ja estem bé. Al final no ha estat possible, ens ha dit adéu perquè s'havia anat apagant mentre veia que ja no podia tocar el piano

i per a ell ja res tindria sentit. Ara, entre l'emoció del record i l'estima, em vénen tantes coses al cap! La setmana passada vam parlar per telèfon i amb un filet de veu vam quedar que ens veuríem el dimarts d'aquesta. No m'ho esperava, no volia de cap manera acceptar la realitat inevitable i demolidora que em deixava un buit infinit entre la brisa de Vinaròs, que sempre fa olor a mar.

Entre les anades i vingudes de Santos a Castelló i les meues a Vinaròs, si teníem temps, dinàvem i re-

Il·lustració del compositor vinarocense. JOAN XIPELL

passàvem actualitats polítiques i artístiques, amb el prisma de la seua ironia. Li agradava vindre a la Universitat Jaume I, la considerava una part de casa, la Universitat se-

l'estimava, era el seu artista, li va atorgar la Medalla d'Honor. Ell va inaugurar el Paranimf amb la cantata de L'adéu de Lucrecia Borja.

Jo admiro el seu art i com encavrava algunes coses en la vida: sovint deia que en la vida hem de procurar fer-nos un ninot i si aconseguim entrar-hi dins, ja tenim el camí. Ell, amb Joan Brossa, va tro-

bar el camí que el va portar a ser un dels grans de les arts en tots els sentits. Alguns només es quedaven en l'anècdota que trencava pianos, els cremava o provocava amb les seues obres, però era molt més: era un artista total, els qui vam tindre la sort de conèixer-lo i compartir moments amb ell, vam saber, per-

què ell ens ho va mostrar, que al món de l'art existia gent d'una altra manera, amb una altra manera de crear, de pensar, de viure, i això és impagable. Un creador en l'ample

sentit de la paraula, només cal veure els títols de les seues obres Beethoven, si tanco la tapa que passa?, Minimalet-Minimalot, Té Xina, la fina petxina de la Xina?, Arganchulla, Arganchulla Gallac, La greña de Pasqual Picanya, Sama Amaruk, Samaruk Suck Suck, Toca-ti-co-to-ca-tà, Tramuntana tremens, Brossalobrossotdebrossat.

Santos, amb un gran sentit de l'humor i una particular idea de la vida, ha viscut sempre a la seua manera, com ell ha volgut, però penso que no ha estat justament tractat i que hauria d'haver estat més difós i que, des de molts àmbits, en els quals ara es lamenta el seu traspàs, s'hauria pogut fer molt més. Moltes vegades he pensat que no hem sabut fer prou pedagogia per donar a conèixer el seu geni.

Amb tot, estic convençut que arribarà un dia en el qual la seua música s'estudiarà a tots els conservatoris del món i la seua obra serà referent d'artistes de les més variades disciplines. Aleshores, pot ser, nosaltres tampoc hi serem. Si ell ens ha parlat del Silenci abans de Bach i ha preguntat Beethoven, si tanco la tapa què passa?, nosaltres haurem de pensar en la música i les arts abans i després de Santos. Visca el piano! Visca Carles Santos!